



Thái Bình

Chủ nhật

CƠ QUAN CỦA ĐẢNG BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TỈNH THÁI BÌNH
TIẾNG NÓI CỦA ĐẢNG BỘ, CHÍNH QUYỀN VÀ NHÂN DÂN THÁI BÌNH

SỐ 607
Chủ nhật
Ngày 18 - 8 - 2019

TÒA SOẠN:
13 LÝ THƯỜNG KIỆT - THÀNH PHỐ THÁI BÌNH
ĐT: 0227.3731.308 - 0227.3733.958 - 0227.3735.544
BÁO THÁI BÌNH ĐIỆN TỬ: www.baothaibinh.com.vn
EMAIL: toasoan@baothaibinh.com.vn

ĐƯA NGHỊ QUYẾT CỦA ĐẢNG VÀO CUỘC SỐNG

TÁI CƠ CẤU NGÀNH NÔNG NGHIỆP THÀNH CÔNG và THÁCH THỨC

(Xem trang 2)



Mô hình trồng rau thủy canh tại thành phố Thái Bình.

Ảnh: LƯU NGẮN

ĐỂ MẠNG XÃ HỘI
trở thành CÔNG CỤ
LAN TỎA NHỮNG
ĐIỀU TỐT ĐẸP



Trang 4

GÓP LÊ DƯỠNG KINH



Trang 6

“Tài không đợi tuổi”

(Xem trang 3)



PHÁO ĐÀI ĐỒNG BẰNG



Trang 7

TÁI CƠ CẤU NGÀNH NÔNG NGHIỆP THÀNH CÔNG và THÁCH THỨC

■ PHẠM VIẾT THANH
Thành phố Thái Bình

Thái Bình là tỉnh thâm canh lúa giỏi không chỉ đồng bằng Bắc Bộ mà còn là cả nước, năng suất lúa luôn đạt trên 12 tấn thóc/ha/năm. Có được kết quả trên do Thái Bình có nhiều kinh nghiệm trong điều hành mùa vụ, có bộ giống chuẩn, thích nghi với điều kiện thổ nhưỡng và tập quán thâm canh của người nông dân. Tuy nhiên, những năm qua, do biến đổi khí hậu, thời tiết diễn biến phức tạp nên cho dù được mùa nhưng nông dân vẫn không giàu từ gieo cấy lúa. Giải bài toán này, tỉnh sớm có chủ trương tái cơ cấu ngành Nông nghiệp, bước đầu đạt được nhiều kết quả khả quan song vẫn còn nhiều thách thức.

Ngày 29/12/2015, UBND tỉnh phê duyệt Quyết định số 3312/QĐ-UBND với mục tiêu: Tái cơ cấu ngành Nông nghiệp nâng cao giá trị gia tăng, chất lượng và khả năng cạnh tranh của các sản phẩm nông nghiệp, bảo đảm phát triển bền vững và nâng cao thu nhập cho hộ nông dân thông qua việc đẩy mạnh, ứng dụng quy trình kỹ thuật tiên tiến, tăng quy mô hộ sản xuất, phát triển công nghiệp chế biến, xây dựng chuỗi giá trị liên kết giữa các tác nhân, nhất là giữa doanh nghiệp và các hộ nông dân, hay các hợp tác xã, tổ, nhóm. Chủ trương tái cơ cấu ngành Nông nghiệp được tính xác định từ năm 2015 đến năm 2020, tầm nhìn đến năm 2030. Sau 3 năm (2016 - 2018) triển khai thực hiện, mặc dù gặp nhiều khó khăn, nhất là lĩnh vực trồng trọt và chăn nuôi nhưng kết quả sản xuất nông, lâm nghiệp, thủy sản vẫn đạt giá trị khá, thể hiện ở: tốc độ tăng trưởng bình quân 3 năm đạt 3,28%. 6 tháng đầu năm 2019, do bị ảnh hưởng của bệnh dịch tả lợn châu Phi nên tổng giá trị sản xuất nông, lâm, ngư nghiệp đạt 97,62% so cùng kỳ năm 2018. Ước tốc độ tăng trưởng bình quân 5 năm (2016 - 2020) đạt 2,7%/năm, vượt 0,2% so với mục tiêu đề ra (2,5%).

Ngành Nông nghiệp đã thực hiện lộ trình tái cơ cấu như thế nào? Qua tìm hiểu thực tế và làm việc với ông Phạm Văn Dụng, Giám đốc Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn cho thấy có 4 nhóm vấn đề thực hiện chủ trương tái cơ cấu là: chuyển đổi cơ cấu giống, thâm ngôn có câu "Nhất nước, nhì phân, tam cần, tứ giống" là tỉnh cuối nguồn nước, vì vậy nước cho sản xuất lúa luôn dồi dào,

phân bón cũng không thiếu, người nông dân vốn có truyền thống cày cấy lao động; như vậy nút thắt còn lại là giống lúa. Sau nhiều năm cách mạng về giống, đến nay Thái Bình đã định hình được giống lúa ngắn ngày, với 98% gồm hai nhóm: giống lúa năng suất cao chiếm 65%, giống lúa gạo chất lượng chiếm 35%. Đặc thù trên còn phù hợp với chủ trương trồng cây vụ đông, vụ thứ 3 không thua kém hai vụ lúa chính. Cùng với cây lúa, là đa dạng các chủng loại: rau ăn quả, ăn củ, ăn lá... chuyển đổi trồng các cây có giá trị kinh tế cao, thị trường tiêu thụ tốt, như: ngô thực phẩm, ớt, dưa, bí, cà rốt, khoai tây, rau đậu các loại.

Thứ hai là chuyển đổi cơ cấu mùa vụ, nhiều năm qua tính xác định đưa vụ đông trở thành vụ sản xuất chính thứ ba trong năm, giá trị chiếm từ 24 - 25% tổng giá trị sản xuất ngành trồng trọt nên diện tích vụ đông giữ ổn định 36.000ha. Các cây có giá trị cao, có thị trường tiêu thụ hoặc có hợp đồng liên kết bao tiêu sản phẩm như: ngô thực phẩm, ớt, dưa, bí, cà rốt, khoai tây, rau đậu... Chỉ tính trong 4 năm (2016 - 2019), tổng diện tích đất chuyển đổi sang trồng cây có giá trị kinh tế cao hơn cấy lúa là 2.220ha. Theo tính toán của các nhà chuyên môn thì hiệu quả chuyển đổi cao hơn từ 2 - 3 lần so với cấy lúa.

Thứ ba là tăng diện tích trồng cây ăn quả, hoa, cây cảnh... Thái Bình không chỉ nổi tiếng với ổi Bo mà có nhiều vùng trồng hoa, cây ăn quả và trồng cây phục vụ nhu cầu du lịch. Hiện tại toàn tỉnh có 5.780ha cây ăn quả, chủ yếu là chuối, mít, ổi, hồng xiêm, bưởi, táo... Hiệu quả cao hơn nhiều lần so với cấy lúa. Diện tích hoa, cây cảnh

1.671ha, tăng 198ha so với năm 2016 gồm: đào, quýt và một số loại hoa.

Thứ tư là chuyển đổi phương thức sản xuất, đây là cuộc cách mạng tư tưởng thật sự đối với nông dân, bởi lẽ muốn có sản xuất thị trường phải triệt tiêu lối làm ăn manh mún, nhỏ lẻ, tự cung, tự cấp. Nhờ làm tốt công tác tuyên truyền tỉnh sớm có chủ trương tích tụ ruộng đất để sản xuất nông nghiệp hàng hóa quy mô lớn gắn với tiêu thụ nông sản. Đến nay, tổng diện tích đất nông nghiệp được tích tụ, tập trung theo hình thức thuê và chuyển nhượng quyền sử dụng đất là 5.348ha; trong đó, trồng trọt 1.977ha, quy mô 2ha trở lên là 1,811ha, từ 5ha là 1,220ha, từ 10ha là 874ha; chăn nuôi: 432ha; thủy sản 2.937ha.

Nhờ tích tụ ruộng đất, tỉnh đã thu hút một số doanh nghiệp lớn vào đầu tư như: Tập đoàn Trường Hải, Lộc Trời, Tập đoàn TH và dự án nuôi tôm của Tập đoàn Geleximco. Có 236 hợp tác xã tham gia liên kết tiêu thụ sản phẩm cho các hộ thành viên với 20 doanh nghiệp, như chuỗi sản xuất thóc giống, sản xuất gạo hàng hóa, cây dược liệu... Tổng diện tích gieo trồng có hợp đồng liên kết 10.778ha, đó là Công ty Cổ phần Tập đoàn Thai Binh Seed ký hợp đồng sản xuất lúa giống, lúa chất lượng cao 2.631ha; Công ty TNHH Hưng Cúc 1.600ha/năm; Công ty Cổ phần Thực phẩm xuất khẩu Thanh Nhân 2.310ha/năm.

Trên lĩnh vực chăn nuôi, tiếp tục phát triển theo hình thức trang trại, gia trại, giảm chăn nuôi hộ nhỏ lẻ. Từ năm 2016 - 2018 duy trì đàn lợn 1 triệu con, đàn gia cầm 13 triệu con, đàn trâu, bò tăng nhẹ qua các năm, tỷ lệ lai Sind chiếm 90%. Thái

Bình có biển, hệ thống sông, ngòi phù hợp với nuôi trồng thủy sản, như ngao, tôm thẻ chân trắng... Đến năm 2018 diện tích nuôi ngao đạt 3.069ha, giá trị 1.810 tỷ đồng; 3.619ha nuôi thủy sản nước lợ; 1.119ha nuôi thủy sản nước ngọt, 528 lồng cá trên sông.

Những thách thức

Việc chuyển đổi cơ cấu cây trồng, vật nuôi thực hiện tái cơ cấu ngành Nông nghiệp qua 4 năm đã có kết quả bước đầu. Song theo các nhà chuyên môn thì chưa rõ nét và còn nhiều thách thức. Đó là các mô hình chuyển đổi ứng dụng nông nghiệp cao còn ít, việc tích tụ, tập trung ruộng đất nông nghiệp còn chậm. Liên kết giữa doanh nghiệp và hộ nông dân chiếm tỷ lệ nhỏ, sự hợp tác, liên kết trong chuỗi giá trị còn lỏng lẻo và chưa bền vững. Thị trường và định hướng thị trường để tổ chức sản xuất còn thiếu và yếu. Còn ít doanh nghiệp đầu tư phát triển sản xuất nông nghiệp khép kín từ sản xuất đến tiêu thụ sản phẩm. Một số mục tiêu nêu trong đề án tái cơ cấu khó đạt hoặc không đạt như: diện tích đất tích tụ; đưa 40% số điểm giết mổ gia súc, gia cầm nhỏ lẻ vào các cơ sở giết mổ đã được quy hoạch; ổn định đàn lợn khoảng 1 - 1,1 triệu con/năm; cơ cấu giá trị sản xuất thủy sản chiếm 30% tổng giá trị nông, lâm, thủy sản và diêm nghiệp; lượng giống thủy sản tại địa phương chiếm 75% và chuyển dịch một nửa lao động nông nghiệp sang phi nông nghiệp.

Ngành Nông nghiệp đã đưa ra các giải pháp khắc phục song có những nội dung thuộc thẩm quyền của Chính phủ như đề nghị cho tỉnh thực hiện thí điểm tích tụ, tập trung đất đai phục vụ thu hút đầu tư vào sản xuất nông nghiệp tập trung, UBND tỉnh chỉ đạo các sở, ngành, địa phương hỗ trợ hai dự án do Tập đoàn Thaco - Lộc Trời và Tập đoàn TH đầu tư thành công. Chỉ đạo các ngân hàng trên địa bàn tạo điều kiện cho các đối tượng được vay vốn đầu tư, thực hiện chuyển đổi cơ cấu sản xuất nông nghiệp.

Chỉ còn một năm nữa là khung thời hạn thực hiện đề án tái cơ cấu ngành Nông nghiệp kết thúc để chuẩn bị cho tầm nhìn đến năm 2030 xem ra vẫn còn nhiều việc phải làm. Đòi hỏi không riêng ngành Nông nghiệp cố gắng mà cần có sự chung tay của cả tỉnh thì đề án tái cơ cấu ngành Nông nghiệp mới thành công.

Tác phẩm dự thi viết về đề tài người Thái Bình - đất Thái Bình



Nuôi tôm công nghiệp tại xã Thái Thượng (Thái Thụy). Ảnh: TRẦN TUẤN

“Tài không đợi tuổi”

■ HOÀNG LANH

(Tác phẩm dự thi viết về đề tài người Thái Bình - đất Thái Bình)

Nguyễn Anh Đức - 9 tuổi, học sinh Trường Tiểu học Kỳ Bá (thành phố Thái Bình) vừa xuất sắc vượt qua các tay vợt nhí trong cả nước giành huy chương vàng tại giải vô địch bóng bàn trẻ, thiếu niên, nhi đồng toàn quốc năm 2019 tổ chức tại tỉnh Lào Cai. Thành tích của Đức đã đáp ứng sự mong mỏi của những người hâm mộ bóng bàn tỉnh nhà sau hơn 10 năm chờ đợi tấm huy chương vàng tại giải trẻ toàn quốc.

Thừa hưởng niềm đam mê bóng bàn từ gia đình

Bóng bàn là môn thể thao được các thành viên trong gia đình Đức đặc biệt yêu thích. Ông nội, bố mẹ cho đến em gái nhỏ của Đức đều có thể chơi bóng bàn. Ông nội của Đức đã có thâm niên chơi bóng bàn hơn 40 năm. Không có điều kiện tham gia thi đấu nhưng hầu hết ở giải bóng bàn nào của tỉnh tổ chức, ông của Đức đều có mặt. Ông còn là người khơi cho em niềm đam mê chơi bóng và luôn sát cánh bên em từ khi tập luyện cho tới lúc đi thi đấu. Bố của Đức, anh Nguyễn Thế Vinh cũng là một trong những cây vợt có tên tuổi trong làng bóng bàn thành phố. Anh Vinh thường xuyên tham gia các giải đấu cấp tỉnh, ngành và các câu lạc bộ bóng bàn toàn quốc. Bản thân anh cũng đã giành được nhiều huy chương vàng, bạc tại những giải đấu này. Còn mẹ Đức, chị Đào Thị Lan cũng đã tham gia rất nhiều giải bóng bàn do ngành Y tế tổ chức.

Anh Nguyễn Thế Vinh, bố Đức chia sẻ: Qua mỗi lần đi xem ông và bố đánh bóng bàn, thấy cháu có niềm đam mê

và muốn thử sức với môn thể thao này nên gia đình cũng tạo điều kiện để cháu luyện tập với mong muốn cháu được rèn luyện sức khỏe và phát triển thể lực. Khi đi thi đấu tại các giải cũng chỉ mong cháu được giao lưu, cọ xát với các bạn ở tỉnh ngoài.

Do có sự quan tâm, tạo điều kiện từ gia đình nên Đức sớm được luyện tập và bộc lộ khả năng chơi bóng của mình. Năm 2017, khi mới 7 tuổi, Đức bắt đầu chơi bóng bàn và là thành viên nhỏ tuổi nhất trong Câu lạc bộ bóng bàn sông Trà Thái Bình. Mỗi buổi chiều được nghỉ học hoặc vào thứ bảy, chủ nhật, Đức lại cùng ông và bố tới câu lạc bộ để đánh bóng. Do nhỏ tuổi và ít có bạn cùng lứa chơi cùng nên Đức chỉ có thể tập đánh bóng khoảng 1 tiếng mỗi ngày với bố và các bác trong câu lạc bộ.

Anh Nguyễn Thế Vinh cho biết thêm: Ở độ tuổi của cháu, bóng bàn là một bộ môn thể thao khó vì thế ít được phụ huynh lựa chọn cho con luyện tập. Bởi ngoài sức khỏe, bóng bàn còn đòi hỏi độ nhanh, sự khéo léo và nhiều động tác kỹ thuật như: giạt bóng, giao bóng. Dù chiều cao còn hạn chế so với bàn tập song Đức luôn cố gắng, tích cực tập luyện.



Đông chí Đặng Trọng Thăng, Phó Bí thư Tỉnh ủy, Chủ tịch UBND tỉnh đồng vận động viên, khách lệ vận động viên Nguyễn Anh Đức.

Sau mỗi buổi tập luyện về nhà, Đức lại cùng ông và bố trao đổi về kỹ thuật đánh bóng. Dưới sự hướng dẫn của ông, bố cùng sự nỗ lực của mình, Đức đã đạt được nhiều huy chương ở các giải bóng bàn trong và ngoài tỉnh.

1 trong 16 cây vợt nhí xuất sắc toàn quốc

Dù nhỏ tuổi nhưng Đức đã thể hiện được năng khiếu bóng bàn của mình. Đức có thể thực hiện được nhiều động tác đòi hỏi kỹ thuật cao. Đánh bóng ngắn trên bàn và giao bóng biến hóa kết hợp với tấn công được coi là sở trường của Đức. Những đường bóng này thường khiến đối phương khó đỡ và Đức có thể trực tiếp ăn điểm. Tự học hỏi, nâng cao kỹ thuật giạt bóng, Đức còn thường xuyên theo dõi các trận đấu của vận động viên bóng bàn Mã Long, người Trung Quốc. Mới chơi bóng bàn được 3 năm nhưng thành tích của tay vợt nhí này khiến nhiều người phải nể phục. Năm 2018, Đức đạt huy chương đồng tại giải bóng bàn Thiên Thần nhỏ tỉnh Quảng Ninh; huy chương vàng đồng đội và huy chương bạc cá nhân tại giải vô địch bóng bàn thiếu niên, nhi đồng Thủ đô mở rộng lần thứ I. Năm 2019, Đức đã đạt huy chương vàng giải bóng bàn trẻ, thiếu niên, nhi đồng truyền hình Hải Dương mở rộng

lần thứ XX tranh cúp Long Hải; giải nhì giải vô địch bóng bàn thiếu niên, nhi đồng Thủ đô mở rộng lần thứ II; giải nhất giải bóng bàn thiếu niên, nhi đồng tỉnh lần thứ IV và mới đây là huy chương vàng giải vô địch bóng bàn trẻ, thiếu niên, nhi đồng toàn quốc năm 2019. Với kết quả đã đạt được, Nguyễn Anh Đức được đánh giá là 1 trong 16 cây vợt nhí xuất sắc toàn quốc và tài năng bóng bàn trẻ đầy triển vọng. Thời gian tới, Đức sẽ cùng các vận động viên bóng bàn trẻ tham dự giải bóng bàn các cây vợt xuất sắc toàn quốc.

Ông Đào Hoa Thương, Phó Giám đốc Trung tâm Văn hóa Thể thao thành phố Thái Bình cho biết: Sau những lần tập luyện, thi đấu, tôi thấy Nguyễn Anh Đức là một trong những vận động viên có tố chất, năng khiếu ở môn bóng bàn. Nếu được đào tạo một cách bài bản qua các trường lớp, các trung tâm chuyên nghiệp thì có thể cháu sẽ tiến xa hơn rất nhiều. Đây là một vận động viên tài năng của bóng bàn thành phố nói riêng và của tỉnh nói chung.

Thành công của Nguyễn Anh Đức đạt được mới chỉ là bước đầu bởi em còn rất trẻ để phát triển năng khiếu chơi bóng của mình. Hy vọng, thành công sẽ là bước đệm, tạo động lực để em tiến xa hơn trong môn thể thao này.



Nguyễn Anh Đức cùng bố trao đổi kỹ thuật đánh bóng bàn.



Những tấm huy chương được bày ở vị trí trang trọng trong gia đình.



Nguyễn Anh Đức tập luyện bóng bàn vào những ngày nghỉ.

ĐỂ MẠNG XÃ HỘI trở thành CÔNG CỤ LAN TỎA NHỮNG ĐIỀU TỐT ĐẸP

■ PHƯƠNG LOAN
Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy

Hiện nay, Việt Nam có khoảng 60 triệu tài khoản Facebook, 30 triệu tài khoản Youtube, 47 triệu tài khoản Zalo... Với những đặc điểm nổi bật: thông tin nhanh nhạy, đa dạng, độ tương tác cao, khả năng lưu trữ khổng lồ, mạng xã hội đã trở thành công cụ để đưa con người xích lại gần nhau hơn nhưng cũng gây ra không ít những hệ lụy không mong muốn.

Từ những tiện ích

Không thể phủ nhận những tiện ích to lớn mà mạng xã hội mang lại, nhất là giúp con người giới thiệu về bản thân, chia sẻ cảm xúc, quan điểm cá nhân, gắn kết cộng đồng, tìm kiếm thông tin phục vụ công việc, gặp gỡ và giao lưu với tất cả mọi người trên thế giới. Nhờ có thông tin trên mạng xã hội, nhiều bài viết hay, ý nghĩa trên các diễn đàn đã được cập nhật, chia sẻ, lan tỏa; nhiều hoàn cảnh khó khăn được cộng đồng biết đến, chung tay giúp đỡ; nhiều trường hợp thông qua mạng xã hội mà tìm được người thân, bạn bè. Nhiều vụ việc xuất phát từ mạng xã hội, trở thành nguồn tin của nhiều tác phẩm báo chí gây tiếng vang, có tác động lớn đến công chúng. Mạng xã hội còn là một môi trường kinh doanh lý tưởng, đầy tiềm năng, giúp người sử dụng bán hàng online hay quảng cáo những sản phẩm của công ty, doanh nghiệp và tìm kiếm khách hàng tiềm năng...

Tận dụng những lợi thế này, Chính phủ và một số tỉnh, thành phố: Quảng Ninh, Đà Nẵng, Thành phố Hồ Chí Minh... đã sử dụng mạng xã hội để tuyên truyền chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước và tương tác với người dân, nhờ đó mà

một số vấn đề quan tâm, bức xúc của dư luận được chính quyền biết đến; nhiều ý kiến, kiến nghị chính đáng của nhân dân được giải quyết kịp thời. Năm 2018, UBND tỉnh đã triển khai Cổng thông tin điện tử tỉnh Thái Bình trên ứng dụng zalo như một kênh giao tiếp với tổ chức, công dân để cung cấp thông tin phục vụ công vụ và cho cộng đồng, như: tra cứu tình trạng giải quyết hồ sơ, thông báo văn bản, thông tin chỉ đạo điều hành trên hệ thống mạng văn phòng liên thông, cập nhật tin tức mới nhất về tình hình kinh tế - xã hội, cải cách hành chính, chính sách mới trên địa bàn tỉnh được cán bộ, đảng viên và các tầng lớp nhân dân tích cực hưởng ứng. Một số trang fanpage của các cơ quan, tổ chức đã thu hút đông đảo cán bộ, đảng viên, sinh viên, học sinh và các tầng lớp nhân dân tham gia. Rõ ràng, mạng xã hội đang ngày càng được nhiều người yêu thích, coi đó như một phần thiết yếu của cuộc sống.

Đến những hệ lụy

Bên cạnh những lợi ích không thể phủ nhận thì hệ lụy của mạng xã hội gây ra đối với đời sống xã hội cũng đang ở mức báo động. Tính chất mở, thoáng trên môi trường mạng đã khiến nhiều người coi trang cá nhân như là "nhà của mình", là nơi thoải mái đăng mọi thứ, thể hiện quan điểm một cách dễ dãi trước các vấn đề của cuộc sống. Đây là quan điểm rất sai lầm, bởi tốc độ lan truyền nhanh chóng của mạng xã hội sẽ làm cho thông tin rất khó được kiểm soát, khi phát hiện gỡ xuống thì hậu quả cũng đã xảy ra rồi. Thực tế thời gian qua, một số vụ việc nạn nhân không chịu nổi áp lực từ mạng xã hội đã tìm đến cái chết để giải thoát; một số kẻ cố tình tạo tin giả mạo, tin giật gân để câu like (thích), câu share (chia sẻ) nhằm gây sự chú ý để bán hàng hay bôi nhọ danh dự của người khác đã bị các cơ quan chức năng xử lý nghiêm khắc như những hồi chuông báo động về tính hai mặt của mạng xã hội.

Không chỉ vậy, môi trường ảo này đang lấn lướt giao tiếp thật của con người, ngay cả giữa các thành viên trong gia đình, bạn bè, đồng nghiệp. Nhiều bạn trẻ thay vì ưu tiên thời gian cho học tập, rèn luyện kỹ năng trong công việc đang quá sa đà vào mạng xã hội, thậm chí biến mình thành "con nghiện" mạng xã hội. Điều đáng buồn là một bộ phận giới trẻ không nhận thức rõ giá trị chuẩn mực, cổ súy, tôn vinh những kẻ bất hảo như Khá "bánh", cổ vũ những youtuber (những người quay video và chia sẻ chúng trên Youtube) sẵn sàng làm những điều trái thuần phong, đạo đức (đổ nước mắm, tạt trứng lên đầu mẹ) chỉ để "câu like", "câu view" kiếm tiền... Chưa kể, mạng xã hội càng cung cấp nhiều trải nghiệm tiện ích thì người sử dụng càng dễ gặp phải những rủi ro khi dữ liệu cá nhân bị đánh cắp, nhất là thông tin về tài chính, địa điểm, thói quen mua sắm, sở thích ăn uống hay tình trạng mối quan hệ...

Nguy hiểm hơn, mạng xã hội đang ngày càng được các thế lực thù địch lợi dụng triệt để để chống phá Đảng, Nhà nước, chia rẽ khối đại đoàn kết toàn dân với nhiều chiêu thức: lập ra các website, blog, sử dụng nhiều tài khoản Facebook để thu thập, nhào nặn, trộn lẫn thông tin thật, giả, cắt ghép hình ảnh, phát tán, nhằm thu hút sự hiếu kỳ của người đọc, cố tình đẩy dư luận lên cao trong một số vụ việc. Chúng sử dụng mạng xã hội để kêu gọi, hướng dẫn cách thức biểu tình, tổ chức các hành động phá hoại vào những thời điểm diễn ra các sự kiện chính trị quan trọng của Đảng, của đất nước. Chúng trắng trợn bịa đặt, bôi nhọ lãnh đạo cấp cao, gây hoài nghi, bức xúc trong nhân dân. Điều đáng lo ngại là nhiều người dễ dàng tin vào mạng xã hội mà không có thói quen kiểm chứng lại thông tin nên càng dễ bị lôi kéo, kích động.

Hãy là người dùng mạng xã hội thông minh

Rõ ràng, tính hai mặt của mạng xã hội đang từng ngày, từng giờ tác động đến cuộc sống của con người, đòi hỏi cần có

những giải pháp phát huy tính tích cực và hạn chế những tiêu cực của môi trường ảo này. Song hành với đẩy mạnh các biện pháp kỹ thuật và pháp lý của cơ quan quản lý nhà nước nhằm kiểm soát thông tin, hạn chế sự lây lan của tin giả, tin xấu, độc trên mạng xã hội, áp dụng các chế tài mạnh mẽ hơn để tạo tính răn đe đối với người vi phạm thì sự tự ý thức, nêu cao trách nhiệm của mỗi người khi tham gia môi trường này có vai trò vô cùng quan trọng.

Thiết nghĩ, trách nhiệm đầu tiên của người sử dụng mạng xã hội ở đây là cần phải tuân thủ quy định của luật pháp, không đăng tin, chia sẻ nội dung không đúng sự thật, chưa được kiểm chứng. Cần ý thức rõ sức mạnh của mạng xã hội để thận trọng trong từng bài viết, từng nút "like", "share" bởi rất có thể cái kích chuột "hôn nhiên" sẽ ảnh hưởng tiêu cực tới một cá nhân, tổ chức, doanh nghiệp nào đó. Khi tiếp nhận, xử lý và khai thác thông tin trên mạng xã hội phục vụ cuộc sống, công việc hàng ngày, chúng ta có thể tìm nguồn thông tin chính thống, đáng tin cậy để kiểm chứng, tránh thông tin sai lệch, thông tin giả, xấu độc. Bên cạnh đó, mỗi người cần xây dựng cho mình nét văn hóa khi tham gia môi trường mạng: sử dụng thời gian một cách hợp lý, ứng xử đúng mực, có văn hóa khi giao tiếp trên mạng xã hội, thậm chí mạnh dạn chọn "dislike", báo xấu đối với những thông tin vu khống, bịa đặt, những điều trái thuần phong mỹ tục, đi ngược lại đạo đức xã hội, phản bác, bày tỏ chính kiến...

Rõ ràng mạng xã hội là môi trường ảo, nhưng sự tác động của nó đến con người lại rất thực. Những thông tin chúng ta đăng tải, chia sẻ trên mạng xã hội sẽ thể hiện quan điểm, tính cách, giá trị của chính mình. Ý thức được sức mạnh của mạng xã hội, mỗi cá nhân hãy xác định cho mình tâm thế chủ động để ứng xử thông minh, văn hóa khi tham gia môi trường này. Có như vậy, mạng xã hội mới thực sự trở thành công cụ đắc lực để lan tỏa những điều tốt đẹp trong cuộc sống.



“Thiếu nữ lên chùa” - tập thơ mới của nhà văn tuổi 90

■ THANH THƯỜNG

Ông Bút Ngừ tên thật là Phan Đình Khương quê xã Hồng Phong, huyện Vũ Thư, nguyên Phó Tổng biên tập Báo Thái Bình. Sau này ông chuyển công tác sang làm Phó Ty Văn hóa Thái Bình, rồi Chủ tịch Hội Văn học Nghệ thuật Thái Bình kiêm Bí thư Đảng đoàn Hội; là đại biểu Quốc hội các khóa III và IV. Ông từng là chiến sĩ bảo vệ Ủy ban Kháng chiến huyện Vũ Tiên, vùng địch hậu Thái Bình; đã được Nhà nước, các bộ, ngành tặng thưởng nhiều huân, huy chương và giải thưởng văn hóa nghệ thuật của các cấp. Mặc dù đã nghỉ hưu hàng chục năm nay, nhưng một số người cùng công tác với nhau thuở ấy vẫn thông tin với nhau về tình hình sức khỏe, gia đình; còn sức khỏe vẫn còn viết và tập thơ này là minh chứng cụ thể.

Tập thơ “Thiếu nữ lên chùa” của ông dày 104 trang, do Nhà xuất bản Hội Nhà văn ấn hành. Tổng số 100 bài và đề tựa, gồm các thể thơ lục bát, song thất lục bát, thơ 5 chữ, thơ 7 chữ, thất ngôn bát cú, thất ngôn tứ tuyệt, sáng tác thơ theo điệu ca trù.

Điều rất đáng trân trọng là các tác phẩm đều mới được sáng tác từ tháng 12/2018 đến tháng 4/2019, ngoại trừ 3 bài thơ họa bài thơ xướng của Giáo sư Vũ Khiêu xuân 2004 là sáng tác năm 2004 (có nội dung phù hợp với tập thơ này).

Đến đây phải có đôi lời phi lộ cùng bạn đọc, bởi tác giả đã bước vào tuổi 90, huy hiệu 60 năm tuổi đảng, đã từng bị tai

biến mạch máu não song nhờ có đội ngũ y bác sĩ tận tình cứu chữa, lại có đại gia đình tận tình chăm sóc; có bạn bè, đồng nghiệp, thân nhân thăm hỏi, động viên và đặc biệt là sự chịu khó tự luyện tập nên ông đã phục hồi và tiếp tục sự nghiệp sáng tác của mình như thế. Vì sức khỏe và tuổi cao ông không đi xa được, nhưng trên căn phòng nhỏ của mình ông vẫn hàng ngày đọc Báo Nhân Dân, Báo Thái Bình, nghe Đài Tiếng nói Việt Nam, xem ti vi để nắm thông tin trong tỉnh, trong nước, quốc tế.

Tập thơ được xuất phát từ phiên họp của Ban Chỉ đạo về phòng, chống tham nhũng quốc gia ngày 21/7/2017. Từ lời phát biểu của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng tại phiên họp; từ thông tin phản ánh trên các đài, báo... ông nghiên cứu, đem tâm lực của mình viết thành các bài thơ trào phúng góp phần đấu tranh chống lại tham nhũng và các tệ nạn xã hội.

Trong bài “Thơ trào”, tác giả đã phản ánh rõ ý tưởng, hoàn cảnh của mình:

*Lộ khuy trời cho gót chín mươi
Chống nhùng, trừ tham góp với đời
Đêm ít ngủ, dậy ngồi cầm bút
Ngày kém ăn, vẫn muốn nghe đài.
Chuyện tiểu lâm, đọc nhiều câu tếu,
Thơ Tú Xương, học hiểu giọng hài,
Thấy bọn quan tham lần lượt đổ,
Thơ trào ta viết đủ trăm bài.*

Thơ trào phúng là thể thơ cổ truyền, từ lâu đã được các thi gia nổi tiếng nước ta dùng để phê phán các thói hư, tật xấu

trong xã hội. Noi gương các vị tiền bối, ông viết tập thơ này với đề tài chống tham nhũng và các tệ nạn xã hội. Có một số bài trong tập thơ đã được in trên báo, tạp chí. Một số bài được ông phỏng theo tác phẩm đăng trên Báo Nhân dân và một số báo khác phục vụ yêu cầu thưởng thức của bạn đọc.

Bài thơ “Tặng các cán bộ chống tham nhũng” được in ở phần đầu tập thơ rất thời sự:

*Chống nhùng trừ tham việc khó khăn
Vi nước vì dân thực quyết tâm
Lắng nghe đài báo tìm manh mối
Tin dựa nhân dân đôi mống mắt.
Lửa nóng lò nung cho củi cháy,
Tài cao chí vững chặn mưu ngầm
Tham vật, tham to thu dọn hết
Đảng cậy dân tin rất xứng tâm.*

Phê bình một số đối tượng lợi dụng các sự kiện lớn của đất nước để a dua, dẫn đến vi phạm Luật Giao thông đường bộ, làm mất an ninh trật tự, đã được ông phản ánh qua bài “Lợi dụng bóng đá”:

*“Lợi dụng giờ vui để quấy ùa:
Đầu trần, miệng hét, phóng xe ùa,
Còi bấm inh tai, lao bạt mạng,
Phố chật người đông, lạng lách bừa...”*

Nhắc nhở các đối tượng trẻ không sa đà vào tệ nạn xã hội, trong bài “Hiếm họa ma túy” của ông có câu:

*“...Nhấn cô gái, nhủ chàng trai
Ma túy hiếm họa, chó ai mắc vào”.*

Ngày nay, nhờ chủ trương, chính sách đúng đắn của Đảng, Nhà nước, nhất là



thực hiện công cuộc đổi mới đất nước và phong trào cả nước chung tay xây dựng nông thôn mới nên cuộc sống của người dân đã được nâng lên song một số tệ nạn cũng xảy ra với những mưu mô xảo quyệt hơn. Để cảnh tỉnh những đối tượng tham nhũng, tiêu cực, ở cuối tập thơ ông dẫn cảnh bi thương của những năm 40, thế kỷ XX dân Việt Nam chịu nỗi đau “một cổ hai tròng” (Nhật và Pháp cấu kết, đàn áp, bóc lột thậm tệ dẫn đến nạn đói kinh khủng năm 1945), ông cho in 6 bài thơ viết về nạn đói Ất Dậu 1945 với mong muốn để những người tham nhũng, tiêu cực thấy ngày nay họ được sung sướng đừng quên nỗi đau xưa của đồng bào, để trở lại với tình thương vốn có trong những con người bình thường. Có tình thương sẽ có lương tri và tính thiện, sẽ nhận ra sai trái của mình mà sửa chữa và không tái phạm.

Trong tập thơ còn nhiều bài thơ viết về những vấn đề mà xã hội đang quan tâm, dư luận bức xúc mời bạn đọc đón đọc và cổ vũ cho tác giả.

Tôi cộng tác với Báo Thái Bình từ khi còn là học sinh phổ thông, tính đến nay đã trên 50 năm. Là cộng tác viên thường xuyên và tiêu biểu của Báo nên từ trước đến nay tôi vẫn giữ niềm đam mê đọc báo. Đọc báo đảng (nhất là báo của Đảng bộ tỉnh) có nhiều điều lợi lắm.

Trước đây, để có được tờ báo đọc, tôi phải đến thư viện đọc tại chỗ, hoặc ghi sổ mượn báo đem về nhà đọc. Cũng có khi tôi phải bỏ tiền ra mua, tuy nhiên lương có hạn, mua báo thường xuyên đâu phải là chuyện dễ? Có tờ Báo Thái Bình trong tay, tôi quý lắm, bởi vì có đọc báo thường xuyên mới nắm bắt tình hình một cách nhanh nhạy, giúp ích trực tiếp cho công việc của tôi. Đồng thời, có đọc báo tôi mới học được cách viết của một số nhà báo giàu kinh nghiệm trong nghề như Bút Ngừ, Lê Trọng, Minh Chuyên, Thiếu Văn Sơn, Vũ Thắng... Từ đó tôi mới có những bài viết chững chạc, đúng văn phong báo chí, bài viết mới được báo sử dụng. Mỗi khi ban biên tập duyệt và đăng bài viết của mình, tôi vô cùng phấn chấn, đem tờ báo đi khoe với mọi người. Đây là hồi tôi đang công tác tại Phòng Thông tin Văn hóa huyện và khi đó tôi mới tập tễ bước vào nghề làm báo. Sau năm 1975, tôi được chuyển sang công tác tại Đài Truyền thanh huyện, làm phóng viên biên tập và cả phát thanh viên nữa, điều kiện viết và cộng tác với Báo Thái Bình có chiều thuận lợi hơn. Những bài báo tôi viết và gửi đến Báo Thái Bình được các nhà báo ở tòa soạn trân trọng, sửa chữa và đăng trên báo ngày một nhiều hơn. Những năm tháng đó, mỗi khi Báo Thái Bình tổ chức gặp mặt

Tôi đọc báo đảng hàng ngày

■ CAO BÁ KHOÁT
Tự Tân, Vũ Thư



cộng tác viên, tôi thường xuyên được Báo Thái Bình công nhận là cộng tác viên xuất sắc và được Tổng biên tập khen thưởng. Những khi Báo Thái Bình mở cuộc thi viết về gương đảng viên, gương người tốt, việc tốt, tôi cũng được khen thưởng.

Những năm gần đây, Báo Thái Bình được tỉnh quyết định cấp (không thu phí) đến tận tay bí thư chi bộ. Tôi thường xuyên đến nhà đồng chí bí thư chi bộ để đọc báo hoặc đến Phòng Bạn đọc - Tư liệu của Báo Thái Bình để đọc. Một điều may mắn cho tất cả những người đam mê đọc báo đảng là: Báo Thái Bình những năm gần đây có thêm Báo Thái Bình điện tử. Đây là điều kiện thuận lợi nhất để những người say đọc báo có báo để đọc hàng ngày. Ban đầu, do chưa có kinh nghiệm đọc báo trên máy vi tính nên lắm lúc loay hoay, mở mãi mà chẳng được. Sau nhờ có sự hướng dẫn của các phóng viên nhà nghề nên tôi thường xuyên đọc Báo Thái Bình điện tử. Ngoài việc đọc tin, bài trên Báo Thái Bình điện tử, tôi còn mở phần đọc báo in để đọc Báo Thái Bình ra hàng ngày. Từ đó tôi say mê viết bài gửi cho Báo Thái Bình và đã có nhiều tin, bài được đăng, khiến tôi càng say mê hơn, cộng tác tích cực hơn. Đây là niềm vui của những người đã và đang kiên trì viết và đọc báo đảng.

GÓP LỆ DƯƠNG KINH

■ QUANG VIỆN

Với 10 bi ký, 2 cây hương đài và 1 bia tháp ghi chép khá đầy đủ đời sống và quan hệ xã hội của người dân trấn Sơn Nam trong xã hội phong kiến còn tồn lưu tại Cao Lăng tự (chùa Cao Lăng, làng Cổ Tiết, xã An Vinh, huyện Quỳnh Phụ) từ thời nhà Mạc (thế kỷ XVI) đến đầu thế kỷ XX thì đây là ngôi chùa cổ kính, kiến trúc nghệ thuật độc đáo thiết kế theo kiểu “nội công ngoại quốc” biến hình của “tam cung cứu viện”; “mái cong đao guột”; “chín nóc, chín mái” được xếp vào hạng “độc nhất vô nhị” không chỉ trên địa bàn tỉnh mà cả vùng đồng bằng Bắc Bộ. Cao Lăng tự được xây dựng trước năm 1543, triều đại nhà Mạc, niên hiệu Mạc Quảng Hòa.



Chùa Cao Lăng.

Theo sử cũ cùng các nguồn khảo luận và bi ký, Cao Lăng tự được xây dựng khoảng thời gian trước năm 1543 trong bối cảnh nhà Mạc sau khi cướp ngôi nhà Lê, ở ngôi không lâu Mạc Đăng Dung (Mạc Thái Tổ) nhường lại ngôi báu cho con là Mạc Đăng Doanh (Mạc Thái Tông). Mạc Đăng Doanh lên ngôi trị vì thiên hạ được 10 năm, đất nước khá bình yên, phía Bắc nhà Minh cũng chỉ có ý đe dọa, phía Nam quân đội trung hưng nhà Lê chưa đủ mạnh để đem quân ra Bắc. Để dẹp bọn trộm cướp, Đăng Doanh đưa ra một kế sách hay, ra lệnh cấm dân chúng các xứ không được mang gươm giáo, dao nhọn và các đồ binh khí đi ra ngoài đường. Nếu kẻ nào trái lệnh, cho pháp ty bắt trị tội. Nhưng rồi Mạc Đăng Doanh đột ngột băng hà, Thái thượng hoàng Mạc Đăng Dung ở Dương Kinh (Hải Dương) phải trở lại Đông Kinh đưa cháu nội là Mạc Phúc Hải (Mạc Hiến Tông) lên nối ngôi vào năm Tân Sửu (1541) đặt niên hiệu Quảng Hòa. Lúc này ở thượng quốc, triều đình nhà Minh đang gia tăng áp lực với Đại Việt. Minh Thế Tông đem việc Nam chinh ra luận bàn, rất nhiều quan lại nhà Minh dâng sớ can Minh Thế Tông nên mềm dẻo mà giải quyết việc biên giới phía Nam, rút bài học thất bại của các đời vua trước. Hộ bộ thị lang Đường Trụ dâng sớ trình bày 7 điều không nên đánh Đại Việt, cho rằng các thời vua trước chưa bao giờ giành thắng lợi ở Đại Việt kể từ thời Mã Viện đến Minh Thái Tông... Với việc trấn an nhà Mạc, Thị lang Phan Trân tấu trình: “Mạc Đăng Dung cướp ngôi Lê cũng như nhà Lê cướp ngôi Trần vậy; nếu Mạc Đăng Dung chịu dâng biểu nộp cống thì coi như được”.

Trong chuyến điên dã về làng Cổ Tiết, xã An Vinh, huyện Quỳnh Phụ tìm hiểu về hệ thống thủy lợi thời nhà Mạc, nhóm nghiên cứu chúng tôi đặt chân đến Cao Lăng tự, ngôi chùa cổ kính “9 nóc, 9 mái cong đao guột” hiện thân một thời vàng

son dấu ấn triều đại nhà Mạc trên đất Thái Bình. Cổ Tiết thời nhà Lê là một xã thuộc tổng Hoàng Quan, huyện Đông Quan, phủ Thái Bình, là vùng đất cổ, Mạc Đăng Doanh coi đây là một địa danh quan trọng góp lệ vào Dương Kinh của nhà Mạc. Sách “Đại Nam nhất thống chí” của Quốc sử quán triều Nguyễn chép rằng: “Nhà Mạc đặt Nghi Dương làm Dương Kinh, trích lấy phủ Thuận An thuộc trấn Kinh Bắc và các phủ Khoái Châu, Tân Hưng, Kiến Xương, Thái Bình thuộc trấn Sơn Nam cho lệ vào Dương Kinh...”. Như vậy xã Cổ Tiết, tổng Hoàng Quan, phủ Thái Bình (thời Lê) là nơi nhà Mạc chọn mở mang thuộc ấp chốn hưng vương triều, củng cố Dương Kinh ở Cổ Trai. Trong “Đại Việt thông sử” nhà bác học Lê Quý Đôn thế kỷ XVIII ghi chép lại cũng chỉ vắn vắn có mấy dòng nhắc đến Dương Kinh nhà Mạc, sách chép rằng: “...tháng này (tức tháng 6 năm 1527), Đăng Dung vào kinh thành, ngự nơi chính điện, tế yết Nam Giao, đặt Hải Dương là Dương Kinh, lập cung điện ở Cổ Trai...”. Tại làng Cổ Tiết, Cao Lăng tự tọa lạc trên khoảnh đất giữa cánh đồng lúa xanh mướt với diện tích khoảng gần 3.000m² được chia thành 60 gian, chùa tọa trực Đông - Tây, cửa chính quay hướng Tây. Với lối kết cấu cuốn vòm và hệ thống cột tròn gia cố lực nâng bộ mái kiến trúc truyền thống, các nghệ nhân xây dựng chùa đã khéo léo tạo ra hệ thống hành lang bao quanh tòa Phật liên hoàn, có sức chứa cả ngàn người làm cho không gian nội thất chùa Phật như đẩy lên cao, huyền diệu. Theo các nhà nghiên cứu văn hóa dân gian, tượng pháp chùa Cao Lăng được xác định có niên đại đầu thế kỷ XIX và khá đầy đủ, được bài trí theo ngôi vị rất thuận mắt. Tư thế các pho tượng hài hòa, đường nét điêu khắc tinh tế trong sắc màu sơn son thiếp vàng rực rỡ. Đặc biệt Cao Lăng tự còn bảo lưu được một số lượng lớn tư liệu Hán Nôm bài trí trên 10 bia đá (dựng sau Tam bảo và hành

lang), hai cây hương đài dựng trước cửa chùa và một bia tháp, tổng cộng 13 hạng mục bi ký và cây hương đài được tạc bằng đá xanh khắc văn bia bằng chữ Hán Nôm. Các tư liệu này có niên đại từ Mạc Quảng Hòa năm thứ 3 (1543) đến Bảo Đại năm thứ 10 (1935), nội dung bi ký ngoài việc cung cấp tư liệu nghiên cứu về lịch sử gần 400 năm của ngôi chùa, hệ thống bi ký, cây hương đài còn cung cấp các thông tin về các mặt của xã hội phong kiến Việt Nam trong thời gian từ phong triều nhà Mạc (thế kỷ XVI) đến cuối triều Nguyễn (đầu thế kỷ XX).

Sử cũ chép, khi Mạc Phúc Hải (Mạc Hiến Tông) lên ngôi lấy niên hiệu là Quảng Hòa đã tiến hành chia cấp lộc điền, đặc biệt ưu tiên binh sĩ vì lực lượng quân sĩ hùng hậu (Bắc triều - nhà Mạc) cần được nuôi dưỡng tốt để chống lại nhà Lê trung hưng (Nam Triều). Chính vì thế nhà Mạc đã huy động dân công và binh sĩ nạo vét sông Hóa, sông Luộc, sông Cò (khu vực từ xã An Vinh, An Ấp, An Quý, An Lê, An Vũ, huyện Quỳnh Phụ nay), sông Đào Động và sông Diêm Hộ... nhằm tạo nguồn nước ngọt thau chua, rửa mặn tăng độ phì nhiêu của đất phục vụ nông nghiệp, tạo nên những mùa màng tốt tươi. Song song với chính sách chia cấp lộc điền, nhà Mạc cũng tăng cường củng cố Dương Kinh đồng thời khuyến khích dân chúng xây dựng chùa chiền. Hiện tại ở chùa Cao Lăng vẫn còn giữ được tấm bia “Linh Ứng tự cung chung bi”, bia một mặt kích thước 65 x 88cm, trán trang trí mặt nguyệt, riềm trang trí dây leo; gồm 26 dòng, dòng 34 chữ Hán Nôm, niên đại Quảng Hòa năm thứ 3 (1543). Cột hương “Cao Lăng hưng công” niên đại Vĩnh Thịnh 15 (1719). Cột hương 4 mặt khổ 28,5 x 115cm, không có trán, diềm chạm mây gồm 6 dòng, dòng 53 chữ. Nội dung ca ngợi đạo Phật và cảnh chùa Cao Lăng cùng họ tên những người công đức dựng cột hương. Bia “Cao Lăng tự bi ký”

Sư thầy Thích Đàm Nhân, trụ trì chùa Cao Lăng, xã An Vinh, huyện Quỳnh Phụ



Mấy thế kỷ đã trôi qua, chùa Cao Lăng cũng đã qua 7 đời sư tổ trụ trì, nhân dân địa phương đã nhiều lần góp tiền trùng tu sửa chữa, tôn tạo chùa ngày thêm rộng rãi, đến nay

bảo tháp các sư tổ vẫn được bảo lưu gìn giữ. Nhà chùa rất mong các cấp chính quyền và nhân dân thập phương hướng lòng từ bi phát tâm công đức trùng tu chùa Cao Lăng gìn giữ nét văn hóa cổ và hưng long Phật pháp.

Ông Nguyễn Ngọc Ngẫu, trưởng ban quản lý di tích chùa Cao Lăng, xã An Vinh, huyện Quỳnh Phụ



Trải qua năm tháng thăng trầm, ngôi Tam Bảo chùa Cao Lăng xuống cấp nghiêm trọng có nguy cơ sập mái trong mùa mưa bão. Chùa Cao Lăng là một tuyệt tác kiến trúc đồng

thời cũng là nơi lưu giữ nhiều bia ký và hương đài thời Lê - Mạc, Nguyễn có giá trị cao về văn hóa phi vật thể. Ban quản lý chúng tôi rất mong các cấp chính quyền quan tâm, có kế hoạch trùng tu, tôn tạo ngôi Tam Bảo chùa Cao Lăng để lưu truyền truyền thống lịch sử, văn hóa của cha ông để lại.

Ông Vũ Văn Thông, cán bộ hưu trí, thôn Vũ Xá, xã An Đông, huyện Quỳnh Phụ



Cách đây gần 20 năm, khi tôi mới nghỉ hưu về quê, tình cờ một lần đến chùa Cao Lăng, tôi thấy có rất nhiều bia đá và cây hương đài khắc chữ Hán Nôm. Vốn được đào tạo Hán Nôm,

tôi đã góp công với ban quản lý chùa Cao Lăng dịch thuật bia ký. Tuy nhiên do năm tháng bào mòn, ngoại lai tác động nên nhiều chữ trên bia đã bị mất nét nên rất khó khăn cho công tác dịch thuật nội dung văn bia cho chuẩn xác. Tôi nhận thấy ngoài giá trị kiến trúc, chùa Cao Lăng là kho tư liệu quý về di sản Hán Nôm rất cần bảo vệ, tôn tạo.



niên đại Gia Long 10 (1811), 3 mặt khổ 61,5 x 133cm và 40 x 158cm, trán trang trí mặt rồng, phượng; diềm để tron; gồm 16 dòng, dòng 48 chữ. Bia ghi: “Trong xã (xã Cổ Tiết, tổng Hoàng Quan, huyện Đông Quan) có 3 ngôi chùa, chùa Cao Lăng, chùa Linh Ứng và chùa Kim Cương nay đều bị đổ nát”. Những bia còn lại và 2 cây hương đài nét khắc chữ còn khá nguyên vẹn, được bảo quản khá tốt, khảo tả nội dung đều ngợi ca cảnh đẹp quê hương cùng các phong tục, tập quán tốt đẹp của người dân nơi đây...”



PHÁO ĐÀI ĐỒNG BẰNG

■ BÚT NGỮ
Thành phố Thái Bình

Quất nói tay đeo túi cứu thương vào vai, nhìn Bường:

- Ông kiểm cho bà ấy tí thức ăn, bù vào chỗ máu mất, ông nhá.

Bường trở mắt nhìn lại Quất, không nói.

Quất ra đến ngõ, vợ Bường rên rĩ:

- Người ta cứu giúp, mà ông chả hé miệng lấy một lời cảm ơn.

Bường lừ đừ ra đóng cổng lại, rồi vào bếp bung nồi cơm rượu lên nấu.

Nồi cơm rượu sôi, hơi bốc lên động thành nước, theo cái vòi nhỏ xuống chai tong tong. Mùi thơm thơm, cay cay từ miệng chai tỏa ra. Bường hít hít rồi nuốt nước bọt. Nhìn nước, ngửi hơi, biết mẻ rượu này tốt, hẳn rung rung cái đùi. Chợt nghĩ đến vợ nằm rên trên nhà, hẳn xịu mặt xuống. Mấy sào ruộng đang cào cỏ dở, hẳn sẽ phải đi làm. Nước cạn, mình hẳn tát làm sao. Vợ đau đến bao giờ mới khỏi. Cứ để thế có khỏi không, hay phải chạy thầy, chạy thuốc, cái việc mà hẳn chưa làm bao giờ. Vợ chống hẳn chưa bao giờ ốm đến đần phải uống thuốc...

Chai rượu nóng hổi, Bường đưa lên mũi hít hít, rồi ghé vào cái miệng rộng của mình. Nước rượu đầu nổi nặng cháy cổ, hẳn chỉ khe "khà" một tiếng. Rồi hẳn chép chép miệng, nuốt nuốt kỳ hết cái vị cay còn dính ở họng.

Tối hôm ấy, Bường được chánh Củng gọi đến nhà hỏi han:

- Chị ấy bị đẹn, nặng lắm không?

- Nhà con bị xế đùi. Con cũng chưa nhìn...

- Hử, xế đùi là khốn rồi. Bao giờ cho nó liền. Thuốc men kiểm đâu ra?

Chánh Củng thở dài. Nghe lão nói, Bường thấy sờ sờ. Quả tình từ lúc vợ bị nạn, hẳn có thấy lo lo, nhưng chưa sợ.

- Tôi đã báo bà chánh, cho anh vay mấy thùng thóc, bán đi mà chạy chữa... Đang lúc lúa má cần nước, cần phân, nằm một chỗ thì mùa màng lấy gì mà gặt.

Bường cọp đôi vai lại, đôi bàn tay núc vào:

- Dạ! Cự thương!

Chánh Củng từ khuỷu tay vào cái tráp đen, mắt nhìn ra sân lo âu, miệng nói như để riêng mình nghe:

- Nó bảo nhẹ không nghe, bây giờ nó càu. Rồi khổ với nó. Nó bán không cho ra đồng. Không chăm bón được lúa thì mất mùa. Rồi nó bán vào làng nữa chứ. Hầm hổ mà chắc à? Lại không chết cả lũ...

Bường tựa lưng vào bậu cửa nghe chánh Củng lầm bầm. Thật đấy. Giặc nó

giặc lập tề đã vài tháng nay, cán bộ kháng kháng không cho lập. Để nó phát cẩu. Phải đầu chả phải lại phải tai. Cán bộ chẳng ai bị đẹn, vợ Bường lại bị. Tự nhiên Bường quàng ách nặng, phải vay nợ về phục thuốc cho vợ. Mọi việc vợ bỏ đấy, Bường phải làm cả... Mẹ cha mấy thằng cán bộ xã này. Không biết chui lủi ở đâu, có thấy người ta đòi lập tề không. Không đánh được thì phải lập tề chứ... Bường buột miệng:

- Chỉ tại mấy tay cán bộ! Cà cuống chết đến đít còn cay... Chánh Củng khê gặt đầu.

Chợt lão nhìn Bường:

- Anh nghe ngóng dân làng thế nào?

Bường nghĩ nghĩ một lúc:

- Dạ, đã có người chửi. "Không cho lập tề, để giặc nó giết dân à?"

- Thật đấy. Không lập tề nó giết thật...

Một lúc sau, Củng bảo Bường:

- Tôi bảo anh việc này. Anh có làm được...

Bường gãi cái gáy đen xin như gáy trâu:

- Vàng, có việc gì cụ bảo con.

Chánh Củng kéo chiếc điều ống lui lại, vít cái xe trúc cong cong trong tay, mắt nhìn vào khoảng không, đần đờ, cân nhắc.

Bường đoán có việc hệ trọng, vội rời ngưỡng cửa, lấy guốc làm ghế ngồi sát bên cái sập gụ chân quỳ dạ cá, mặt ngửa, miệng há ra, chờ đợi.

- Anh... anh làm phải khéo. Đừng có để cho ai biết là tôi bảo - Chánh Củng hạ giọng nói nhỏ với Bường.

- Vàng.

- Vợ anh què là tại làng không lập tề. Anh uống rượu say vào, chửi âm ả lên cho những đứa không muốn lập tề nghe thấy. Anh chửi là được. Vợ anh què nằm kia, anh xót anh chửi...

Cái việc chánh Củng bảo làm chả khó. Bường làm ngay tối nay cũng được. Bường vẫn tức thằng Duyệt xã đội, chửi Bường uống rượu là uống máu đồng bào. Bường tập dân quân quay phải, quay trái không thuộc, Duyệt bắt tập riêng một mình, buộc sợi rom vào cổ tay trái, sợi dây vào cổ tay phải để nhớ cho khỏi lẫn, khiến đám con gái chế Bường là đần. Thằng Tuyên, Bường cũng không ưa. Nó cũng hạng con ăn người ở, nay làm cán bộ không cho Bường vào Nông hội... "Mẹ kiếp, đần nó làm hăng tỳ nữa, chúng mày biết tay ông!"

Bường được chánh Củng nhận là con nuôi không phải vì Bường cày hay, bừa giỏi. Bường có cái tướng khác thường. Người cao lêu đêu như cây chuối hột. Đầu cúi tròn nhón nhọn như quả dưa hấu. Đôi mắt sâu lẩn dưới đôi lông mày sâu róm, nhìn ai thì trừng trừng không chớp. Rượu hẳn uống bằng bát. Hẳn có cái cổ đặc biệt như cổ chai. Rượu rót vào chày tuột, không phải nuốt ực ực. Say rượu hẳn không khật khưỡng, lè nhè, mặt chỉ tím lịm. Cối đá nhất hẳn bê từ đầu sân đến cuối sân. Chánh Củng nuôi hẳn chỉ để làm hai việc: đi thúc nợ thúc tô và coi trộm. Nghe nói lúc mới vào nhà Củng, hẳn chưa nghiện rượu như bây giờ. Củng muốn ràng buộc

hắn với nhà mình, tống rượu ngon cho uống đến thành nghiện nặng.

*
* *

Ngày thứ ba, đôn Nguyễn quang liên một chặp xuống cánh đồng hai chục quả moóc 81. Sau đấy, chúng bắn cầm canh, mỗi giờ vài ba quả. Những hố đẹn rộng huếch bằng cái nông, tung bùn đất lên vùi lúa.

Đã ba ngày không ai ra đồng.

Cự toan đi mười bước nữa để nhìn khắp cánh đồng. Sợ bất thần có quả moóc nào nổ gần, Cự lại thôi. Nhìn những cây lúa ruộng nhà mình tốp như tâm hương, Cự xót ruột. Giặc không cho chống hạn, mất mùa thì nhà Cự, cả hai bố con, hại nhất làng. Hàng trăm mẫu tư điền, một vụ tô cũng thất thu mấy chục tấn thóc... Chính, Tuyên, Duyệt không một tác đất cắm dùi. Gan lì với giặc, họ chả mất gì. Đùng trông mong họ đứng ra lập tề. Minh mắt của mình xót, nhưng mình cũng không đứng ra lập tề được.

Chân Cự rời rã, đi như đếm từng bước về nhà. Vào chiếc cổng xây nền lát đá phiến, Cự nhăn mặt vì hơi phân trâu nông nặc. Đàn trâu hai chục con vừa qua đây, để lại những vết chân dính phân và cỏ nát.

Cự hắt hơi, xì mũi ở sân. Chánh Củng trong nhà nghe thấy. Lão gạt chiếc chân bông dày sụ sang một bên, ngó đầu ra:

- Anh Cự ngoài ấy phải không?

- Vàng!

Cự uể oải nhắc chân qua mấy bậc tam cấp lên nhà, vừa lúc chánh Củng ngồi dậy, lưng khoác chăn, đôi môi như hai mẩu thịt bò khô mấp máy:

- Đồng có người tát nước không?

- Váng tanh váng ngắt. Lúa khô quắt, chàm mỗi lứa thì cháy sạch đồng.

Chánh Củng ngồi xồm, hai tay bó gối, trán gục xuống... Thế là lão mất cả chì lẫn chài. Tá điền đòi giảm, đòi thoái hàng chục tấn thóc tô, giặc lại bắn phá không cho chăm bón lúa. Cây lúa sinh đẻ có thì có vụ. Chặp này mà không tát nước thì mỗi cây mạ chỉ cho một bông lúa quắt queo.

- Có thấy mấy tay cán bộ bàn tính thế nào không? - Củng hỏi Cự - Dân đưa ra làm việc, các anh ấy phải lo cho dân chứ. Lúa chỉ dăm bảy ngày nữa đứng cái. Không theo nước cho nó đẻ thì nay mai cả làng ăn cám à?

Cự lẳng lẳng co chân lên tràng kỷ, mắt lơ lơ nhìn ra sân, mặc lão già ề ề bên cạnh.



Ảnh minh họa

(còn nữa)

HỘP THƯ BẠN ĐỌC



Tuần qua, tòa soạn Báo Thái Bình nhận được nhiều tin, bài, ảnh, thơ... của các cộng tác viên trong và ngoài tỉnh. Các cộng tác viên tiêu biểu trong tỉnh là: Bình Vân (Công an tỉnh); Bích Hạnh (Đài TTTT thành phố); Trần Hiền (Đài TTTT Tiên Hải); Hà Thanh, Tiên Dung (Đài TTTT Vũ Thư); Thích Thuận Nguyễn (chùa Từ Xuyên); Vũ Đông (Đài TTTT Kiến Xương); Công Liêm (thành phố Thái Bình)... Cộng tác viên ở các tỉnh, thành phố tích cực cộng tác với Báo có: Nguyễn Ngọc Minh, Phạm Kim Nhung (Thái Nguyên); Đinh Văn Chiêm (Ninh Bình); Nguyễn Thị Bích Nhân (Phú Yên); Lê Huy Diễn, Lê Minh Hải (Phú Thọ); Phạm Khánh Duy (Cần Thơ); Thạch Bích Ngọc, Trần Văn Thiên, Trần Thanh Thoa (Thành phố Hồ Chí Minh); Lê Thị Hồng Châu, Trần Thị Thùy Linh (Sóc Trăng); Mai Mộng Tường (Đà Nẵng); Lê Đình Tiến (Hưng Yên); Phan Thành Minh (Đà Lạt); Huỳnh Thị Kim Cương (Kiên Giang); Nguyễn Ngọc Hưng (Quảng Ngãi); Nguyễn Minh Thuận (Bạc Liêu); Nguyễn Ngọc Phú (Hà Tĩnh); Hải Hương (Báo Tuyên Quang); Mai Thủy, Hải Yến (Báo Điện Biên Phủ)...

Lĩnh vực văn học nghệ thuật, trong tuần, tòa soạn nhận được nhiều tin, bài,

thơ, tản văn, truyện ngắn của các tác giả viết về chủ đề mùa thu, về các ngày kỷ niệm của đất nước như Cách mạng Tháng Tám, Quốc khánh 2/9 và chủ đề biên giới, hải đảo. Trong đó, tác giả Công Liêm (thành phố Thái Bình) có bài viết về họa sĩ Hoàng Công Tấn, tạc Bác Hồ bằng gốm. Theo tác giả, họa sĩ Hoàng Công Tấn là người duy nhất ở Thái Bình trong nhiều năm dành toàn bộ tâm huyết cho nghề ghép gốm sứ đặc tả chân dung Chủ tịch Hồ Chí Minh và Đại tướng Võ Nguyên Giáp. Tác giả Lê Minh Hải gửi chùm thơ viết về các chiến sĩ biên phòng gồm các bài: "Gửi anh", "Đứng trước biển", "Bạn tôi". Qua ý thơ, tác giả gửi gắm nhiều cảm xúc, tình cảm đến với những người lính canh giữ vùng biên giới, hải đảo của Tổ quốc với lời nhắn gửi: Nơi đảo xa hãy vững vàng anh nhé/Trong đất liền luôn một dạ hướng theo/Anh có nghe tiếng sóng biển đang reo/Nâng lên rồi... kia hải âu tung cánh!... Cùng chủ đề, tác giả Bích Hạnh có tin: Không gian đọc Hy vọng của anh Đỗ Hà Cừ tặng 4.000 bản sách cho các nhà trường. Dù bị khuyết tật do di chứng của chất độc da cam/Đioxin từ bố song anh Đỗ Hà Cừ đã vận động thu hút xã hội hóa xây dựng không gian đọc với nhiều đầu sách phong phú tại

gia đình, giúp nhiều bạn trẻ yêu sách đến đọc sách hàng ngày. Nhân kỷ niệm 4 năm thành lập không gian đọc, anh còn hỗ trợ 4.000 bản sách cho 22 trường THCS trên địa bàn thành phố Thái Bình và huyện Đông Hưng.

Lĩnh vực an ninh trật tự, tác giả Bình Vân đưa tin: Công an huyện Đông Hưng bắt giữ 2 vụ tàng trữ, mua bán trái phép chất ma túy. Đội Cảnh sát điều tra tội phạm về kinh tế và ma túy, Công an huyện Đông Hưng bắt quả tang Lương Thị Tâm (sinh năm 1979), thường trú tại xã Lô Giang, huyện Đông Hưng tàng trữ trái phép 36,1369g ma túy đá. Lương Thị Tâm là đối tượng đã có 2 tiền án về tội tàng trữ, mua bán trái phép chất ma túy. Đồng thời, bắt quả tang Đào Đức Đám (sinh năm 1969), quê quán xã Đông Các, huyện Đông Hưng có hành vi bán trái phép chất ma túy cho một đối tượng nghiện. Tại hiện trường, lực lượng chức năng thu giữ 0,7324g heroin và 7.411.000 đồng. Đào Đức Đám cũng là đối tượng đã có 4 tiền án về tội cướp tài sản, cố ý gây thương tích và tàng trữ trái phép chất ma túy.

Tham gia cuộc thi viết về đề tài người Thái Bình - đất Thái Bình, tác giả Nguyễn Thanh có bài nghiên cứu và khái quát dài 4 kỳ về châm ngôn tục ngữ, ca dao về đất và người Thái Bình. Các câu châm ngôn, tục ngữ, ca dao nói về sắc thái con người và từng vùng đất, từng thôn làng vô cùng phong phú, là kho tàng văn hóa phi vật thể riêng có của mỗi vùng quê trong tỉnh vốn

từng được truyền miệng mà lưu hành, lưu giữ, bồi đắp. Song trước nguy cơ các câu ca dao, tục ngữ viết về đất và người Thái Bình ngày càng mai một trong tâm thức của lớp người đương đại, bài viết của tác giả là một tư liệu quý, nhiều người quan tâm. Viết về người Thái Bình đang sinh sống và làm việc ở ngoài tỉnh, tác giả Hải Hương (Báo Tuyên Quang) có bài: Những người Thái Bình thành đạt trên đất Tuyên Quang. Do nhạy bén với thời cuộc, với đức tính cần cù, chăm chỉ, không ngại khó khăn, gian khổ, những người con Thái Bình trên đất Tuyên Quang đã không ngừng học tập, lao động, sáng tạo để làm rạng danh quê hương Thái Bình. Họ trở thành những doanh nhân tiêu biểu, doanh nghiệp mạnh trong топ đầu của tỉnh Tuyên Quang, được nhận nhiều bằng khen, giấy khen của các cấp ủy đảng, chính quyền...

Tin, bài, ảnh, phóng sự cộng tác của các bạn đã, đang được biên tập, chọn đăng tải trên ấn phẩm điện tử baothaibinh.com.vn và báo giấy. Báo Thái Bình trân trọng cảm ơn sự nhiệt tình cộng tác của các bạn và mong các bạn tiếp tục cộng tác thường xuyên. Lưu ý mỗi tin, bài gửi về cộng tác, để nghị các bạn gửi kèm 1 - 3 ảnh có chú thích đầy đủ. Địa chỉ tiếp nhận tin, bài cộng tác của các bạn gửi về: Tòa soạn Báo Thái Bình, số 13, phố Lý Thường Kiệt, thành phố Thái Bình, tỉnh Thái Bình hoặc hòm thư điện tử: toasoan@baothaibinh.com.vn.

Trần trọng!

ĐƯỢC NẤU THEO
LUẬT BIA TINH DÒNG
CỦA ĐỨC NĂM 1516

CÔNG TY TNHH THƯƠNG MẠI VÀ KIỂM SOÁT CÔN TRÙNG VIỆT NAM

- Diệt và phòng chống mối, mọt cho các công trình xây dựng, đê đập
- Cung cấp thuốc diệt chuột xử lý cho đồng ruộng, trang trại, cơ quan xí nghiệp
- Phun thuốc phòng trừ dịch bệnh: ruồi, muỗi, kiến, gián...
- Cung cấp thuốc bảo vệ thực vật: thuốc trừ sâu, trừ bệnh, trừ cỏ
- Cung cấp hóa chất khử trùng...

Tuyển dụng nhân viên kinh doanh nữ bán lẻ

Thuốc Diệt Trừ Mối

TRỪ NHANH - DIỆT GỌN - AN TOÀN MÔI SINH

ĐỊA CHỈ: SỐ 23, NGÁCH C40/51, NGUYỄN VĂN CỬ, PHƯỜNG GIA THUY, QUẬN LONG BIÊN, HÀ NỘI
VP TẠI THÁI BÌNH: SỐ 324, ĐƯỜNG LONG HƯNG, PHƯỜNG HOÀNG DIỆU, TP. THÁI BÌNH, TỈNH THÁI BÌNH - ĐIỆN THOẠI: 0913.530.946 - 0373.09.5555